

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšera a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **O. L.**, zastoupena JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo nám. 18, Praha 2, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2021, č. j. 16 A 27/2021 - 30,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek vůči rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2021, č. j. 16 A 27/2021 - 30, a vůči rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2021, č. j. CPR-9311-3/ČJ-2021-930310-V238.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2021, č. j. 16 A 27/2021 - 30, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2021, č. j. CPR-9311-3/ČJ-2021-930310-V238. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatelky a potvrdil prvostupňové rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 25. 2. 2021, č. j. KRPA-231191-15/ČJ-2020-000022-50, kterým byla stěžovatelce uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Stěžovatelka s kasační stížností spojila návrh na přiznání odkladného účinku. Návrh odůvodnila tím, že je osobou ve věku 79 let a je zcela závislá na péči své dcery, která žije v České republice a má české státní občanství. Stěžovatelka pobývá nepřetržitě na území České republiky více než 5 let. Její zdravotní stav se během této doby podstatně změnil k horšímu a na území České republiky se podrobila několika operačním zákrokům. Její nucené vycestování tak lze považovat za vážnou újmu, která bude způsobena nejen její osobě, ale také dceři, která se o stěžovatelku stará a odcestování do domovského státu společně se stěžovatelkou pro ni není reálně možné.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že s přiznáním odkladného účinku nesouhlasí, neboť by to bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je požadavek, aby se na území České republiky zdržovali pouze ti cizinci, kteří dodržují právní předpisy a respektují právní řád České republiky. Má-li být správní opatření ve formě povinnosti opustit území členských států Evropské unie opatřením účinným, musí jeho účinky nastat co nejdříve po spáchání protiprávního jednání.

[4] Podle § 107 s. ř. s. *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[5] Z citovaných ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Je třeba rovněž zdůraznit, že kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví je opravným prostředkem mimořádným, a tedy nelze automaticky očekávat vyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku. Přiznáním odkladného účinku se prolamují před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu. Na rozhodnutí krajského soudu je přitom třeba hledět jako na rozhodnutí zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonem stanoveným postupem zrušeno. Odkladný účinek má charakter výjimky z pravidla, že kasační stížnost odkladný účinek nemá, a má být přiznáván pouze v případech, které takový postup svou specifickou povahou odůvodňují. Proto újma, která má hrozit žadateli o přiznání odkladného účinku, musí být vzhledem k poměrům žadatele natolik významná, že odůvodňuje uplatnění výjimky z pravidla, že kasační stížnost odkladný účinek nemá mít (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, publ. pod č. 4039/2020 Sb. NSS, bod [65], a ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, publ. pod č. 3270/2015 Sb. NSS, bod [25]).

[7] V souvislosti s posuzováním újmy hrozící stěžovatelce Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatelce oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatelky a její konkrétní situaci. Povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy má proto stěžovatelka, zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu, což stěžovatelka učinila tvrzeními o svém pokročilém věku, nepříznivém zdravotním stavu a zásadním zásahu do soukromého a rodinného života. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

[8] Při posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku Nejvyšší správní soud vycházel především z předpokladu, že pokud by nedošlo k odkladu právních účinků pravomocného rozsudku městského soudu a rozhodnutí žalovaného do doby meritorního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, stěžovatelka by měla ještě před rozhodnutím ve věci samé opustit území České republiky, resp. členských států Evropské unie, což by mohlo mít zásadní negativní vliv na její soukromý a rodinný život. Tento negativní vliv by byl o to závažnější, neboť v případě stěžovatelky se jedná o osobu ve věku 79 let, jejíž zdravotní stav není dobrý a je odkázána na péči dcery, se kterou a jejími dvěma dětmi (svými vnoučaty) žije ve společné domácnosti na území České republiky.

[9] Nelze přitom spoléhat na to, že by stěžovatelka měla bez dalšího možnost získat jiný druh povolení k pobytu na území České republiky.

pokračování

[10] Nejvyšší správní soud se proto přiklonil k tvrzení stěžovatelky, že nucené vycestování by pro ni znamenalo újmu v jejím rodinném a soukromém životě a v životě jejích rodinných příslušníků.

[11] Nejvyšší správní soud tak má za splněnou první podmínku pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spočívající v existenci nepoměrně větší újmy hrozící stěžovateli oproti újmě, která by mohla vzniknout jiným osobám, bude-li kasační stížnosti odkladný účinek přiznán.

[12] Ve vztahu k hodnocení naplnění další podmínky, tj. možného rozporu s důležitým veřejným zájmem, Nejvyšší správní soud uvádí, že pro zamítnutí návrhu nepostačuje pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo jevit z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s., ale i v tomto případě je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do práv stěžovatelky s intenzitou narušení veřejného zájmu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). Jediným veřejným zájmem, který může být narušen, je zájem na včasném vyřešení situace stěžovatelky, která na území České republiky pobývá neoprávněně. Intenzita narušení tohoto veřejného zájmu je vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku velmi nízká. Odkladný účinek kasační stížnosti neznemožní definitivně výkon správního rozhodnutí, neboť přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti se účinky napadeného rozhodnutí toliko odkládají. I v případě, že je správní rozhodnutí vydáno ve veřejném zájmu, neznamená nutně odklad jeho účinků rozpor s takovýmto veřejným zájmem. K naplnění veřejného zájmu totiž může postačovat i pozdější nastoupení účinků správního rozhodnutí. Nejvyššímu správnímu soudu tak není zřejmý žádný důležitý veřejný zájem, který by měl převážit nad možným zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Setrvání stěžovatelky na území České republiky do ukončení řízení o kasační stížnosti, která je navíc projednávána v přednostním režimu, tedy nenaruší důležitý veřejný zájem, čímž je naplněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[13] S ohledem na výše uvedené důvody dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v projednávané věci splněny, a v souladu s § 107 s. ř. s. proto kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti se do pravomocného skončení řízení o kasační stížnosti pozastavují účinky napadeného rozsudku městského soudu i rozhodnutí žalovaného.

[14] Nejvyšší správní soud současně připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku (i bez návrhu) usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 s. ř. s.). Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. ledna 2022

Mgr. David Hipšr
předseda senátu